

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ГЛУХІВСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж
Сумського НАУ»

Анатолій ЛИТВИНЕНКО

27.03 2025р.

ПРОГРАМА
співбесіди з української літератури
для здобуття ступеня вищої освіти
на основі ОКР МС, ОПС ФМБ у 2025 році

Розглянуто і схвалено на засіданні
циклової комісії
гуманітарних дисциплін
Протокол № 8 від 17.03.2025 року

Пояснювальна записка

Вступне випробування з української літератури (у формі співбесіди) – іспит для вступу для здобуття ступеня бакалавра за різними освітньо-професійними програмами, проводиться з метою виявлення загальних знань з української літератури, перевірки рівня мовленнєвих умінь і навичок.

Метою індивідуальної усної співбесіди з української літератури є перевірка рівня знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника на відповідність програмовим вимогам, оцінка ступеня підготовленості до навчання для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

Завдання індивідуальної усної співбесіди з української літератури передбачають перевірку рівня теоретичної підготовки вступників з української літератури, практичних знань та вмінь з кожної конкретної теми, розвинених мовленнєвих навичок, логічних та соціально-когнітивних компетентностей, достатніх для формулювання власних думок, розуміння й мовленнєвого вираження комплексних проблем у соціальній сфері, індивідуальної навчальної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, комунікативної соціальної взаємодії.

Відповідно до програм для закладів загальної середньої освіти вступники повинні **володіти такими ключовими компетентностями:**

- спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовою:

висловлювати міркування з приводу змісту аналізованих творів, порушених проблем, проводити аналогії із сучасним життям; вести дискусію на літературні та публіцистичні теми, критично ставитися до висловлених думок під час полеміки, переконливо і толерантно висловлювати власні судження, продовжувати і розвивати думку співбесідника, формулювати зв'язну відповідь на висловлювання опонента, виокремлювати спільну позицію з дискусійних питань;

- математична компетентність - чітко формулювати визначення понять, згортати і розгортати текстову інформацію, аналізувати, систематизувати й узагальнювати її, представляти у формі таблиці, схеми тощо і навпаки; виокремлювати головну думку, факт, явище, з-поміж інших, знаходити у тексті ключові фрази;

- інформаційно-цифрова компетентність – вміти користуватися різними джерелами (в т. ч. пошуковими системами) інформації; знаходити необхідну інформацію у підручнику й інших друкованих і електронних джерелах, критично осмислювати її, виокремлювати головну і другорядну;

- уміння вчитися впродовж життя – визначати межі власного знання і незнання, відрізняти нове знання від уже відомого; залежно від мети використовувати різноманітні читацькі стратегії; висловлювати міркування з приводу змісту

художнього твору, порушених проблем, проводити аналогії із сучасним життям; дати власну оцінку вчинкам персонажів;

- **соціальна та громадянська компетентності** - демонструвати повагу до різних поглядів, ідей, переконань; дискутувати на літературні та публіцистичні теми, критично ставитися до висловлених думок;

- **обізнаність та самовираження у сфері культури** - здатність учня використовувати під час читання досвід взаємодії з творами інших видів мистецтва, вказувати на прояви національного мислення, світовідчуття в характерах героїв; зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва; визначати роль і місце української культури в загальноєвропейському і світовому контекстах.

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти визначає також **предметні компетентності випускника** закладу загальної середньої освіти, на основі яких вступник здатний:

✓ взаємодіяти з іншими особами в усній формі, сприймати й використовувати інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;

✓ сприймати, аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах та використовувати інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку;

✓ висловлювати власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіяти з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіяти з іншими особами в цифровому просторі, дотримуватися норм літературної мови;

✓ спостерігати за літературними явищами, аналізувати їх.

Програма вступного випробування укладена на основі чинних нормативних документів та відповідає чинній Програмі для загальноосвітніх навчальних закладів з української літератури; містить вимоги до володіння ключовими компетентностями; конкретизує, що вступники повинні знати та вміти з української літератури.

Програма вступних випробувань у формі усної співбесіди розроблена відповідно до програм зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з відповідних предметів на основі повної загальної середньої освіти: з української літератури - відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (частина "Українська література") <https://osvita.ua/doc/files/news/9/946/Ukrmova.pdf>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я». Жанр твору. Проблематика. Ствердження цінностей національної етики засобами комічного.
2. Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Особливості побудови роману. «Пропаща сила» у творі. Народні погляди на духовне здоров'я людини.
3. Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля». Жанрова особливість драматичного твору. Дворянство як міф про краще життя.
4. Іван Франко «Чого являєшся мені у сні?...» Визначте вид лірики, тему, ідею, художні засоби. Назвіть збірку, до якої входить поезія.
5. Іван Франко «Мойсей». Жанр, проблематика, композиція твору, його основна думка. Зв'язок з біблійною тематикою.
6. Михайло Коцюбинський «Intermezzo». Визначте жанр, мистецький напрям твору, символізм образів. Розкрийте душевний стан головного героя. Поясніть назву твору.
7. Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків». Світова історія кохання головних героїв. Фольклорне тло твору (звичаї, обряди). Реальне та ірреальне в повісті.
8. Василь Стефаник «Камінний хрест». Жанр, мистецький напрям твору, глибокий психологізм. Проблема еміграції західноукраїнського селянства до Канади.
9. Ольга Кобилянська «Valse mélancolique». Проблеми духовного аристократизму й жіночої самореалізації в новелі. Спільне й відмінне в характерах героїнь (Ганни, Марти, Софії). Мелодія вальсу у відтворенні їхнього внутрішнього світу.
10. Леся Українка «Contra spem spero!» Автобіографічна основа твору. Поясніть назву. Сформулюйте тему, ідею. Визначте художні засоби поезії.
11. Леся Українка «Лісова пісня». Жанрова особливість твору, його композиція. Проблематика. Фольклорно-міфологічна основа. Порівняйте світ природи та світ людей у драмі.
12. Микола Вороний «Блакитна Панна». Визначте вид лірики, тему, ідею. До якого мистецького напрямку вона належить? Розкрийте єдність краси природи й мистецтва у творі. Наведіть приклад біблійної лексики з поезії.
13. Олександр Олесь «Чари ночі». Визначте вид лірики, тему, ідею. Злитість природи й людини в прагненні жити, кохати й бути щасливими. Прийом контрасту у творі.
14. Олександр Олесь «О слово рідне! Орле скутий!...» Патріотизм поезії. Образи-символи. Визначте вид лірики, тему, ідею.
15. Павло Тичина «Пам'яті тридцяти». Національно-визвольне пробудження народу на початку ХХ ст. Визначте вид лірики, основну думку. Якій історичній події присвячено поезію? Друга назва твору.
16. Павло Тичина «Ви знаєте, як липа шелестить... » Вид лірики. Прийом паралелізму у творі. «О панно Інно...» Художні засоби, авторські неологізми в поезії.
17. Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду...» Жанр твору. Вид лірики. Риси неокласицизму.
18. Микола Хвильовий «Я (Романтика)». Проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом й обов'язком у новелі.
19. Володимир Сосюра. «Любіть Україну!» Визначте вид лірики, тему, ідею. Мотив любові до рідного краю, віра в перемогу над ворогом, самоідентичність українців.
20. Валер'ян Підмогильний «Місто». Світовий мотив підкорення людиною міста. Жанр твору. Проблематика.

21. Юрій Яновський «Майстер корабля». Жанрова особливість. Мистецький напрям. Автобіографічна основа. Основні проблеми. Поясніть назву твору.
22. Остап Вишня «Моя автобіографія». Жанр твору. Автобіографічна основа. Проблематика. Прийоми комічного.
23. Остап Вишня «Сом». Жанр. Проблеми твору. Місце подій. Прийоми комічного.
24. Микола Куліш. «Мина Мазайло». Жанрова особливість твору. Міщанство й українізація. Мовне питання в драмі.
25. Богдан-Ігор Антонин. «Різдво». Жанр твору. Мистецький напрям. Поєднання двох світів – язичництва й християнства – у поезії. Західноукраїнське тло поезії.
26. Олександр Довженко «Зачарована Десна». Дайте визначення жанру «кіноповість». Автобіографічні мотиви. Двоплановий характер твору. Проблематика. Розкрийте назву.
27. Андрій Малишко «Пісня про рушник». Визначте вид лірики, тему, ідею, художні засоби. Образ-символ твору.
28. Василь Симоненко «Задивляюсь у твої зіниці...» Вид лірики, тема, ідея твору. Художні засоби.
29. Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти - людина?» Неповторність кожної людини в поезії. Визначте вид лірики, ідею, художні засоби.
30. Василь Симоненко «Лебеді материнства». Жанрова особливість твору. Тема, художні засоби. Образи-символи.
31. Олесь Гончар «Модри Камень». Воєнна тематика твору. Композиція новели. Романтична ідея кохання, що перемагає смерть.
32. Григорій Тютюнник «Три зозулі з поклоном». Автобіографічна основа новели. Символи твору. «Вічна» тема «любовного трикутника». Роль художньої деталі.
33. Василь Стус «Господи, гніву пречистого...» Стоїчна поезія. Поет як символ незламності духу, збереження людської гідності. Вид лірики, тема, ідея твору. Художні засоби.
34. Іван Драч «Балада про соняшник» - поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості. Символічність образу сонця, соняшника. Переосмислення жанру балади.
35. Дмитро Павличко «Два кольори». Вид лірики, тема, ідея твору. Художні засоби. Неминущі людські цінності в поезії.
36. Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать...» - ліричний роздум про значення слова в житті людини. Вид лірики, ідея твору. Художні засоби.
37. Ліна Костенко «Маруся Чурай». Жанрова особливість твору. Сюжетні лінії, композиція, проблеми. Історико-фольклорна основа. Духовне життя нації крізь призму нещасливого кохання.
38. Іван Багряний «Тигролови». Жанр твору. Автобіографічні елементи. Символіка назви. Образи роману..
39. Євген Маланюк «Уривок з поеми». Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України, оптимістичний погляд в її майбутнє. Вид лірики, ідея твору. Художні засоби.
40. Сучасний літературний процес, його загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. М., Блажко М. Б. Українська мова та література: довідник. Завдання в тестовій формі. І частина. Київ: Грамота, 2020. 496 с.
2. Авраменко О., Пахаренко В. Українська література: підручник для 10 класу закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2019. 256 с.
3. Авраменко О. Українська література: підручник для 11 класу закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2019. 256 с.
4. Коваленко Л. Т., Бернадська Н. І., Українська література: підручник для 10 класу закл. загальн. середн. освіти. Київ: Оріон, 2019. 320 с.
5. Коваленко Л. Т., Бернадська Н. І., Українська література: підручник для 11 класу закл. загальн. середн. освіти. Київ: Оріон, 2019. 256 с.
6. Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М., Українська література: підручник для 10 класу закл. загальн. середн. освіти. І частина. Київ: Літера, 2018. 224 с.
7. Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М., Українська література: підручник для 11 класу закл. загальн. середн. освіти. І частина. Київ: Літера, 2019. 256 с.
8. Хрестоматія з української літератури. 11 клас (рівень стандарту) / укладачі Т. О. Яценко, О. В. Міщенко. Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 257 с.

СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

На співбесіду виноситься два довільні теоретичні питання із загального переліку питань для усної співбесіди з української літератури. Третє питання містить завдання на виявлення вмінь застосовувати теоретичний матеріал на практиці.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ за результатами співбесіди з української літератури

1. Організація співбесіди з української літератури здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ». Вступне випробування з української літератури у формі співбесіди проводиться не менше ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова предметної комісії згідно з розкладом у день іспиту.

2. Бланки аркушів співбесіди зі штампом ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ» зберігаються у відповідального секретаря приймальної комісії, який видає їх голові екзаменаційної комісії в необхідній кількості безпосередньо перед початком екзамену.

Співбесіда може проводитись дистанційно. У випадку проведення співбесіди дистанційно ідентифікація вступника має бути візуальна з перевіркою документів, що посвідчують особу вступника.

3. Під час співбесіди з використанням комп'ютерної техніки (в режимі онлайн) члени комісії заповнюють аркуші усної відповіді, зазначають якість розкриття питань білета (питання розкрито в повному обсязі, частково, не розкрито зовсім, вступник володіє частковими знаннями, тощо), фіксують додаткові питання в аркуші усної відповіді, який після закінчення співбесіди підписується членами екзаменаційної

комісії. Вступники надсилають фотокопію виконаних завдань з особистим підписом (за потреби).

4. У випадку оголошення повітряної тривоги або за умови зникнення доступу до інтернету в абітурієнта рішенням вибіркової комісії час закінчення співбесіди з таким абітурієнтом може бути подовжений або перенесений. При цьому тривалість закінчення співбесіди розраховується від моменту припинення співбесіди з надзвичайних обставин до моменту закінчення співбесіди відповідно до розкладу. Факт подовження або перенесення співбесіди фіксується у протоколі співбесіди.

5. Призначення співбесіди оцінити ступінь підготовленості вступників з української літератури з метою конкурсного відбору для навчання за ОС «Бакалавр». Оцінювання знань, умінь та навичок відбувається за шкалою 100-200 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У процесі оцінювання відповіді вступника варто керуватися такими критеріями: обсяг і глибина знань; вміння критично і творчо розглянути програмовий матеріал, робити самостійні логічні висновки; вміння чітко, точно й правильно давати відповіді на всі питання; рівень мовленнєвої та загальної культури, зокрема вживання слів відповідно до їх значення, володіння нормами літературної вимови та акцентуації, точність вживання граматичних форм, чистота мовлення, етика поведінки; рівень самостійності вступника під час відповіді.

Відповідь має бути зв'язною, логічно послідовною. Відповідаючи, вступник повинен продемонструвати знання: змісту основних літературознавчих понять і значення термінів; текстів художніх творів; закономірностей українського літературного процесу від давнини до сьогодення; вміти: чітко аналізувати передбачені художні твори; установлювати причинно-наслідкові зв'язки між складниками літературного процесу; визначати художні прийоми та їхні функції у запропонованих уривках творів. Відповідь вступника оцінюється, результат мотивується.

Результат співбесіди з української літератури становить підсумок балів за виконання завдань співбесіди, поданих у Критеріях оцінювання співбесіди з української літератури. Вступник, який набрав менше 100 балів із вступного випробування, отримує оцінку «незадовільно».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Бали	Характеристика навчальних досягнень вступника
не зараховано	Вступник виявляє часткове розуміння теоретичного матеріалу; ключові питання розкриває неповно, непослідовно; помиляється у визначенні основних літературних понять; фрагментарно характеризує окремі літературні явища; не зміг ідентифікувати основних авторів чи їхні

	твори; не виконує більше половини запропонованого завдання. Відсутня здатність до логічного мислення або до простого аналізу літературних творів. Не може робити самостійні висновки, узагальнення. Відповідає на елементарні запитання короткими репліками, які лише частково реалізують комунікативну мету співбесіди.
100-110	Вступник частково відтворює незначну частину навчального матеріалу; демонструє загальне розуміння української літератури: здатний назвати кілька авторів та їхні твори. Проте знання поверхневі та неструктуровані, без чіткої системи. Немає здатності зв'язувати твори з певними літературними етапами. Може дати відповідь із кількох простих речень; робить помилки у визначенні основних літературних понять і процесів; виявляє поверхове знання та розуміння літературного процесу; не має сформованих практичних умінь і навичок характеризувати твори. Має недостатньо сформовані вміння і навички щодо теми співбесіди.
111-120	Вступник не в повному обсязі володіє загальними теоретичними відомостями з дисципліни; відтворює менш як половину навчального матеріалу, дає недостатньо повну відповідь на поставлені питання; помиляється у визначенні основних літературних понять і процесів; здатен назвати кілька відомих авторів та їх основні твори, але знання поверхневі, без конкретних деталей про теми чи стилі. Фрагментарно характеризує літературні явища. Не повністю розкриває зміст питань, допускає помилки під час формулювання відповіді, має недостатньо сформовані вміння і навички щодо тем співбесіди, але з допомогою екзаменатора формулює відповідь та робить елементарний аналіз твору.
121-130	Вступник має обмежене розуміння літературного матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком, але часто робить помилки, не завжди точно визначає основні літературні терміни та поняття; є труднощі з чітким і логічним викладом думок, порушується наступність у розкритті теми. Не завжди може правильно проілюструвати свої відповідні приклади, визначити основні ідеї творів. Висловлювання характеризується неповнотою в розкритті теми. Рівень мовленнєвої культури достатній, але наявні мовленнєві помилки.
131-140	Вступник знає та розуміє більш як половину навчального матеріалу; здатний з помилками й неточностями дати визначення літературних понять, виокремити основні теми в літературних творах, але інтерпретація цих тем часто поверхнева, може наводити приклади, хоча їх пояснення не завжди є чіткими та повними; не бачить зв'язку між творами і політичними подіями. Відповідь у цілому правильна, але недостатньо осмислена. Виклад матеріалу зв'язний, однак має певні недоліки в його послідовності. У цілому питання розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, бракує єдності стилю.

141-150	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, правильно й логічно відтворює його; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, орієнтується в системі основних літературних понять і процесів, але припускається несуттєвих помилок у їх тлумаченні; здатний зробити простий літературний аналіз, пояснити значення окремих творів, але інтерпретація часто обмежується поверхневими фразами без глибшого розуміння теми. Відповідь містить деякі недоліки, зокрема: порушення послідовності викладу матеріалу; основна думка не завжди аргументується; наявна відсутність критичного мислення та здатність до глибокого аналізу творів.
151-160	Вступник має глибоке розуміння теорії літератури, вміє орієнтуватися в основних поняттях і процесах, але допускає поодинокі неточності або помилки у їх тлумаченні. Застосовує вивчений матеріал на практиці, правильно аналізує твори, хоча не завжди наводить усі необхідні приклади чи докази. Самостійно може охарактеризувати літературне явище. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
161-170	Вступник на належному рівні демонструє знання на відповідну тему; відповідає на поставлені запитання, аналізує й розкриває сутність літературних понять, явищ, процесів, узагальнює, систематизує, встановлює причиново-наслідкові зв'язки; здатний висловлювати літературознавчі судження з допомогою загальновідомих прикладів, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й синтетичного мислення. Відповідь у цілому повна, правильна, логічна, обґрунтована, але в окремих випадках можна вдосконалити аргументацію.
171-180	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями теорії літератури, здатний самостійно аналізувати й розкривати сутність літературних понять, явищ, процесів; здатний проводити глибокий аналіз українських творів, порівнювати їх з творами інших культур чи авторів; робить висновки; ілюструє теоретичні положення прикладами з літератури; уміє застосовувати теоретичні знання на практиці, про що свідчить повнота, правильність й логічна послідовність виконання аналізу твору. Не завжди аргументовано доводить власну думку, дає правильні, повні відповіді, які інколи потребують незначних уточнень.
181-190	Вступник демонструє високий рівень знань в обсязі навчальної програми з дисципліни: вільно володіє спеціальною термінологією; виявляє повне її розуміння, аналізує і розкриває сутність літературних понять, обґрунтовує свої думки. Відповідь буде послідовно, правильно й логічно; відповідає на складні запитання, глибоко аналізує процеси та явища літератури, встановлює причиново-наслідкові зв'язки; здатний виконувати глибокий літературний аналіз творів. Відповідь у цілому точна та ґрунтовна, демонструє розуміння складних літературних питань.

191-200	Вступник має глибокі та системні знання з літератури; розв'язує складні проблемні завдання; вільно володіє спеціальною термінологією; виявляє повне розуміння літературних понять; демонструє високий рівень критичного мислення та здатність до оригінальної інтерпретації літератури; пояснює зв'язок літератури з сучасними процесами; співставляє різні художні поняття; під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами; здатен переконувати, аргументувати, полемізувати, вільно відповідає на складні запитання, самостійно розкриває сутність літературних понять, явищ, процесів, узагальнює, систематизує, встановлює причиново-наслідкові зв'язки, схильний наукового аналізу літературних творів. Відповідь є логічною, граматично правильною, з багатим слововживанням, ілюстрована переконливими прикладами. Вступник проявляє інтерес до української літератури.
---------	---